

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 442/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti **CALIUMI a. s.**, Záhradnícka 70, Bratislava, IČO 44 936 311, zastúpenej advokátskou kanceláriou Weis & Partners s. r. o., Ivanská cesta 30/B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Weis, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 74/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 74/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 11. apríla 2019 na krajskom súde správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovanej [REDACTED]

Po výmene repliky a dupliky z 12. augusta 2019, pri ktorej sťažovateľka poskytla konajúcemu súdu plnú súčinnosť, zostal tento absolútne nečinný. Vzhľadom na pretrvávajúcu nečinnosť krajského súdu a skutočnosť, že vo veci nebolo nariadené pojednávanie, o ktoré sťažovateľka žiadala vo svojom žalobnom návrhu, podala sťažovateľka 21. júna 2021 sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). V odpovedi na sťažnosť sťažovateľky č. k. 1Spr 171/2021 zo 14. júla 2021 podpredsedníčka krajského súdu uviedla, že ju považuje za dôvodnú a konštatuje nečinnosť krajského súdu v trvaní 22 mesiacov.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, v čom podľa nej spočíva naplnenie predpokladov prípustnosti ústavnej sťažnosti a v čom vidí splnenie predpokladov na vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, poukazujúc pritom na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“).

4. Čo sa týka právnej a faktickej zložitosti veci, podľa sťažovateľky nejde o zložitú vec, keďže správny súd preskúmava iba zákonnosť rozhodnutia a priebeh správneho konania vedeného žalovanou ako orgánom štátnej správy. Nejde teda o sporové konanie, v ktorom by súd vykonával dokazovanie potrebné pre ustálenie skutkového stavu. Sťažovateľkou namietaná nezákonnosť rozhodnutia súvisí podľa jej tvrdenia aj s preskúmaním plynutia lehôt žalovanému správneho orgánu, čo je nevyhnutné v rámci zásady hospodárnosti a rýchlosti konania zo strany správneho súdu preskúmať prioritne.

5. Vo vzťahu k svojmu správaniu ako účastníčky konania sťažovateľka uvádza, že v napadnutom konaní vystupuje aktívne a konajúcemu súdu poskytla požadovanú súčinnosť, požadované úkony realizovala včas a bez zbytočného odkladu.

6. K postupu súdu sťažovateľka uvádza, že rozhodovanie správneho súdu v trvaní 22 mesiacov nie je v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Poukazuje aj na to, že správny súd rozhoduje o zákonnosti rozhodnutia o výsledku daňovej kontroly za zdaňovacie obdobie mesiaca máj 2012. Podstatnou okolnosťou je podľa nej aj to, že daň dorubená žalovanou je splatná a započítateľná proti iným nárokom sťažovateľky voči správcovi dane až do právoplatného rozhodnutia správneho súdu.

7. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že boli porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods.1 dohovoru, prikázal krajskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 S 74/2019 konať bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je námietka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS105/07, IV. ÚS 90/2010).

9. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd vychádza z toho, že jeho účelom je odstránenie stavu

právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom k odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/2020).

10. Ústavný súd v prípravnej fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľky požiadal krajský súd o vyjadrenie sa k jej obsahu [§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Krajský súd vo svojom vyjadrení č. k. 1SprV 429/2021 z 1. októbra 2021 uviedol, že nerozhodnutie predmetnej veci bolo ovplyvnené celkovým počtom pridelených vecí v senáte 5S, ako aj zmenou zákonnej sudkyne v priebehu napadnutého konania, ktorej bola vec pridelená 11. januára 2021. Zákonná sudkyňa sa k veci vyjadrila aj s poukazom na personálne obsadenie senátu, nápad a počet vybavovaných vecí, ako aj jej zastupovanie v senáte 6S, kde sa pravidelne podieľa na rozhodovaní. Keďže sťažovateľka požiadala vo svojom návrhu o nariadenie pojednávania, krajský súd poukázal aj na pandemickú situáciu (od 1. marca 2020, pozn.), vyhlásený núdzový stav a prijaté opatrenia v justícii v súvislosti s ochorením COVID 19, pre ktoré nemohol krajský súd vec riadne prejednať. Vzhľadom na to, že sťažnosť na prietahy podaná sťažovateľkou predsedovi súdu bola vyhodnotená ako dôvodná, zákonná sudkyňa nariadila termín pojednávania na 23. november 2011, a to aj napriek tomu, že v senáte 5S sú vedené nevybavené veci, ktoré napadli skôr ako vec sťažovateľky.

11. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 550/2020), obzvlášť ak sa porušenie tohto práva namieta v konaní, ktoré z hľadiska svojho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch. Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že charakter postupu všeobecného súdu v napadnutom konaní sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

12. Ústavný súd pri predbežnom posúdení ústavnej sťažnosti prihliadal najmä na celkovú doterajšiu dobu trvania napadnutého konania (2 roky 6 mesiacov, pozn.), ktorú aj s ohľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva nehodnotí ako spôsobilú bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovacu prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok EŠLP z 15. 10. 1999, body 58 a 69; Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok EŠLP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66); túto judikatúru možno primerane vzťahovať aj na správne súdne konanie.

13. Do úvahy ústavný súd zobral aj predmet sporu, ktorý, aj keď je pre samotnú sťažovateľku zaiste dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako je to v civilných konaniach napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých, alebo v správnych súdnych konaniach, napr. v sociálnych veciach, pozn.). Nemožno sa celkom stotožniť ani s tvrdením sťažovateľky, že správne súdne konanie nemôže byť právne a fakticky zložité, keďže „*správny súd preskúmava iba zákonnosť rozhodnutia a priebeh správneho konania vedeného žalovanou ako orgánom štátnej správy*“. Takéto tvrdenie je zavádzajúce, pretože skutočnosť, že správny súd zasadne nevykonáva dokazovanie, sama osebe o faktickej a právnej ne/zložitosti sporu nič nevypovedá a najmä v daňových veciach musí správny súd preštudovať rozsiahly spisový materiál, ako aj množstvo rôznych právnych predpisov. Preto sa právne posúdenie týchto vecí spravidla „jednoduchosťou“ nevyznačuje a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy tak často býva zložitejšie ako zistenie skutkového stavu v civilnom sporovom konaní.

14. Ďalšou zásadnou okolnosťou, ktorú ústavný súd pri rozhodovaní o podanej ústavnej sťažnosti zohľadnil, je existencia objektívnej skutočnosti (prítomnosť ochorenia COVID-19 a naň nadväzujúce aj zákonné obmedzenia vydané v záujme zamedzenia šírenia tohto ochorenia, pozn.). Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že podstatná časť napadnutého konania (rok 2020 a relevantná časť roku 2021) spadala do obdobia, keď krajský súd objektívne musel danej situácii prispôbiť svoju činnosť, keď sa vykonávali pojednávania len v neodkladných veciach, čo však nie je prípad správnej žaloby podanej sťažovateľkou. Uvedenú objektívnu celospoločenskú situáciu ústavný súd koniec koncov už zohľadnil aj vo svojich niektorých predchádzajúcich rozhodnutiach, napr. vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 504/2020, I. ÚS 550/2020, I. ÚS 42/2021, I. ÚS 126/2021.

15. Ústavný súd je toho názoru, že v čase jeho rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky nemožno hovoriť o absolútnej nečinnosti krajského súdu. Sťažnosť na prieťahy v konaní pred správnym súdom, ktorú sťažovateľka adresovala krajskému súdu 21. júna 2021, bola efektívna a splnila požadovaný účel, keďže následne po uplatnení sťažnosti krajský súd obnovil plynulosť konania smerujúcu k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky nariadením pojednávania na 23. november 2021. Podľa názoru ústavného súdu, zohľadňujúc charakter konania, pri dôslednom uplatnení zásady rýchlosti a hospodárnosti konania je možné očakávať rozhodnutie veci na jedinom pojednávaní (§ 5 Správneho súdneho poriadku v spojení s čl. 17 a § 179 Civilného sporového poriadku).

16. Vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaných práv zo strany krajského súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

18. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde] a keďže k odstráneniu sťažovateľkou tvrdenej právnej neistoty skutočne dôjde až právoplatným skončením konania, nie je vylúčené, aby v prípade vzniku

prieťahov v ďalšom priebehu konania podala po splnení všetkých zákonných podmienok svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu